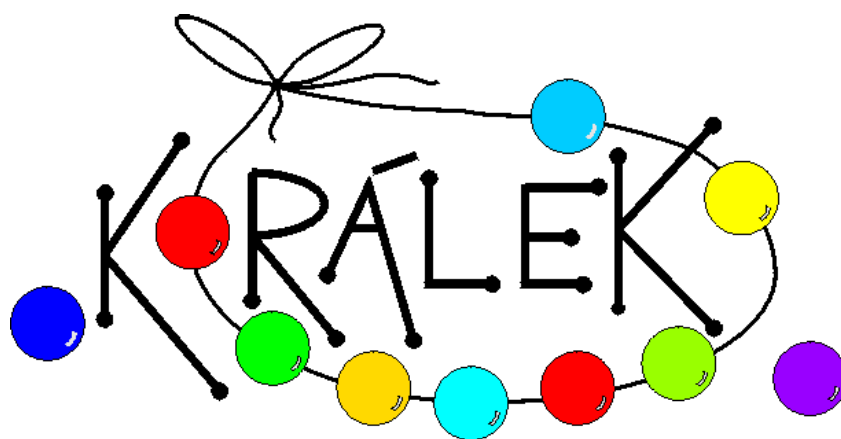

Speciální základní škola a Mateřská škola,
Kladno, Pařížská 2199, příspěvková
organizace; MŠ - Kladno, Pařížská 2249

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

„S Tebou mě baví svět“

Obsah

Úvod	2
I. Identifikační údaje o mateřské škole	3
II. Obecná charakteristika školy	4
2.1 Představení komplexu mateřské školy	4
III. Podmínky předškolního vzdělávání	5
3.1 Věcné podmínky	5
3.2 Životospráva	5
3.3 Psychosociální podmínky	6
3.4 Bezpečnost a ochrana zdraví	6
3.5 Organizace	6
3.6 Řízení mateřské školy a organizace	6
3.7 Personální a pedagogické zajištění	7
3.8 Spoluúčast rodičů	7
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	7
3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných	7
3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	8
3.12 Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	8
IV. Organizace vzdělávání v mateřské škole	9
4.1 Charakteristika pracoviště	9
4.2 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání	9
4.3 Individuální vzdělávání	10
4.4 Distanční výuka	10
4.5 Činnosti na třídách	10
4.6 Jak to u nás chodí	11
V. Charakteristika Školního vzdělávacího programu	12
5.1 Vzdělávací cíle a záměry	12
5.2 Cíle vzdělávání	12
5.2.1 Rozvíjení rozumových schopností	12
5.2.2 Rozvíjení estetického cítění	12
5.2.3 Rozvíjení pracovních dovedností	13
5.2.4 Rozvíjení tělesné zdatnosti	13
5.2.5 Podněcování emotivní a etické složky	13
5.2.6 Předměty speciálně pedagogické péče	13
VI. Vzdělávací obsah	14
6.1 Integrované bloky	14
6.1.1. Podzim	14
6.1.2 Zima	17
6.1.3. Jaro	19
6.1.4. Léto	21
6.1.5 Svátky	23
VII. Evaluační systém a pedagogická diagnostika	25
VIII. Závěr	26
Použitá literatura	26

ÚVOD

Naše mateřská škola je odloučené pracoviště Speciální základní školy. Vizi do budoucnosti škola i mateřská škola sdílí a vytváří společně. Trvalo dlouho, než se podařilo definovat naše cíle. A stále přehodnocujeme. Každé nové dítě vnáší nové myšlenky.

Vize školy: Dosáhnout u dětí takového stupně výchovy a vzdělání, aby mohly být v maximální možné míře zařazeny do života zdravé populace, do „skutečného“ světa.

Velmi soustředíme na to, aby děti obstály v praktickém životě, v běžných životních situacích, sebeobslužných činnostech, komunikačních dovednostech, dosáhnout toho, aby byly co nejméně závislé na pomoci okolí.

Zvláštní péče je věnována dětem s autismem. Těm se vytváří prostředí tak, aby byly dodržovány podmínky pro strukturované vzdělávání. Intenzivně podporujeme děti v alternativní komunikaci. Ve všech prostorách mají k dispozici piktogramy, které mohou kdykoliv a kdekoli použít pro naplnění svých potřeb. Podporujeme děti v tom, aby se neostýchaly s námi “mluvit”.

Každá třída má prostor pro ranní komunikaci, stoly pro společnou práci, strukturované krabice s úkoly, denní režim zobrazený piktogramy a místa (koutky) pro individuální práci.

Za mateřskou školu máme ještě jeden cíl - pokud je to jen trochu možné, vrátit co nejvíce dětí do běžné MŠ, případně zvládnout přechod na běžnou základní školu.

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název: Školní vzdělávací program: „ **S Tebou mě baví svět**“

Předkladatel:

Název organizace: **Speciální základní škola a Mateřská škola Kladno, Pařížská 2199, příspěvková organizace**

Sídlo organizace: Kladno, Pařížská 2199, 272 01

Adresa odloučeného pracoviště: Kladno, Pařížská 2249, 272 01

Ředitelka školy:

Mgr. Taťána Semančíková

email: semancikova@koralekkladno.cz

Zástupkyně pro MŠ:

Ing. Andrea Vašíčková, DiS.

email: vasickova@koralekkladno.cz

Autoři školního vzdělávacího programu: Ing. Andrea Vašíčková, DiS, Mgr. Radka Raková, Mgr. Lucie Machotová, Romana Vyšínová

Kontakty: viz **www.koralekkladno.cz**

ID datové schránky: hgigyqh

IČ: 61894516

Zřizovatel školy: **Magistrát města Kladna, nám. Starosty Pavla 44, 272 52, Kladno**

Platnost dokumentu: od **1. 9. 2022**

Školní vzdělávací program projednán na pedagogické radě: 30.8.2022

Razítko:

Podpis ředitelky:

II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Představení komplexu mateřské školy

Jedná se o odloučené pracoviště umístěné v prvním nadzemním podlaží bývalé základní školy v Kladně. Stavebně je areál dvoupodlažní stavba, původně první stupeň základní školy. Mateřská škola (dále jen MŠ) má v prvním nadzemním podlaží k dispozici šatnu pro děti, dvě třídy, jídelnu, relaxační místnost, kabinet pro pedagogy, sociální zařízení pro děti a pro pedagogy. Z ulice je do MŠ zřízen bezbariérový vstup. K prostorám MŠ přiléhá prostorná zahrada vybavena moderními herními prvky a prostornou pergolou pro venkovní vyučování. Budova MŠ je umístěna na okraji městské zástavby, v sídlišti. Je dostupná MHD.

Naše MŠ je s celodenním provozem a je zřízena pro děti s postižením. Má kapacitu 25 dětí, které jsou rozděleny do dvou tříd. Rozdělení dětí závisí na uvážení pedagogů. Zpravidla jsou v jedné třídě jsou mladší děti, ve druhé předškoláci a děti s odkladem povinné školní docházky. V mateřské škole pracuje sešraný kolektiv sedmi pedagogických pracovníků a jedna provozní pracovnice.

Pedagogický sbor nabízí všem dětem příjemné a bezpečné prostředí. Vlastními silami vylepšují interiéry tříd, pracují s novými zajímavými metodami a prostředky.

Těžištěm práce s dětmi je rozvoj jejich tvořivosti, samostatnosti a komunikace ve všech činnostech. Pedagogové mají potřebné vzdělání v oboru speciální pedagogiky a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami poskytují maximální odbornou, lidsky přístupnou péči a empatický přístup.

Naše MŠ aktivně spolupracuje s odbornými pracovišti, ke kterým patří školská poradenská zařízení (Speciálně pedagogické centrum, Pedagogicko psychologická poradna), raná péče. MŠ spolupracuje s externím logopedem.

MŠ má velmi dobré renomé, jak u odborníků, tak u rodičů. Děti zde nacházejí podnětné prostředí respektující jejich individuální potřeby. Kvalita výchovně vzdělávací činnosti je vzhledem k odbornosti pedagogů na vysoké úrovni a neustále stoupá. Rodiče nám svěřují své děti s důvěrou a děti do naší mateřské školy chodí rády.

III. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Budova mateřské školy je moderně zařízena, vybavena novým kvalitním nábytkem a pomůckami i herními prvky na zahradě. Třídy jsou dostatečně prostorné, světlé a umožňují nejrůznější skupinové i individuální činnosti dětí. Děti mají k dispozici relaxační místnost, ve které je možnost využít ergo, muziko i snoozelenové terapie. Současně slouží i jako výtvarný ateliér.

Nábytek v MŠ je přizpůsoben antropometrickým požadavkům, je zdravotně nezávadný a bezpečný. Třídy disponují dostatečným množstvím podnětných hraček, rozmanitých didaktických pomůcek a kreativního materiálu, který je umístěn v dosahu dětí.

Interiéry jsou vyzdobeny vkusnými dětskými motivy utvářející vhodné estetické prostředí pro děti. Na výzdobě školy se podílejí děti svými výtvary umístěnými ve společné šatně, společných prostorách budovy.

Děti využívají pomůcky z oblasti informačních a komunikačních technologií, například interaktivní tabuli, tablety, využívají pomůcky pro rozvoj základů programování.

Mateřská škola sdílí stravování se Speciální základní školou, má svou výdejnu, ve které se připravují i dopolední a odpolední svačiny. Veškeré stravování je v souladu s hygienickými normami pro předškolní vzdělávání a je v souladu s principy HACCP.

Budova školy má svou prostornou zahradu s moderními herními prvky splňující bezpečnostní předpisy a umožňující dětem spontánní pohybové aktivity. Zahrada je určena pro celoroční aktivity. Je zde pískoviště s nejmodernějším systémem zastínění pro slunečné dny. Interiér zahrady dává dětem možnost volně se pohybovat a rozvíjet. Všechny prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Životospráva se odvíjí od pravidelného rytmu a řádu, který lze přizpůsobit potřebám dětí, rodičů a životu v mateřské škole. Stravování probíhá dle zásad zdravé výživy. K výdejně stravování je vypracován vnitřní provozní řád.

Pitný režim je denně zajišťován po celou dobu pobytu dětí v MŠ, v obou třídách formou samoobslužných nádob na vodu. Děti mají zpravidla na výběr z mléka, čaje, ovocné šťávy, vody.

Pitný režim je zajištěný i při pobytu na školní zahradě.

Při svačinách mají děti na výběr přílohu z ovoce či zeleniny dle vlastní volby. Do jídla zásadně děti nenutíme.

Denní doba pobytu venku je zpravidla dvě hodiny dopoledne, odpoledne se řídí délkou pobytu dětí v zařízení. V zimním i letním období lze dobu pobytu venku upravit s ohledem na venkovní teploty. Pobyt venku může být dále zkrácen nebo zcela vynechán pouze při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách a při vzniku nebo možnosti vzniku smogové situace. V letních měsících se provoz přizpůsobí tak, aby bylo možné přenést výchovnou činnost dětí do venkovního prostředí nebo stíněných v co největším rozsahu. Interiéry a zahrady dávají dětem možnost volně se pohybovat a rozvíjet.

Po obědě jdou všechny děti odpočívat na lehátko, poslechnou si pohádku a relaxují. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidové aktivity s respektováním dohodnutých pravidel.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti mají během dne dostatek volnosti a zároveň jsou vedeny k respektování základních pravidel ve skupině. Pravidla si vytvoří společně s učitelkou ve třídě. (Pravidla jsou jednotná na celém pracovišti MŠ).

Při všech aktivitách jsou respektovány individuální potřeby dětí - potřeba odpočinku, pití, jídla, spánku, pohybu a hygieny. Samozřejmostí je bezpečnost, spokojenost a jistota.

Každé dítě v naší mateřské škole má rovnocenné postavení a je pro nás velmi důležité. Nově přichozí děti mají možnost se postupně začlenit do kolektivu v rámci adaptačního období, dle svých individuálních potřeb.

3.4 Bezpečnost a ochrana zdraví

Na začátku každého školního roku podepisují zákonní zástupci, že se seznámili se školním řádem MŠ. Je plně respektovaná směrnice GDPR. K zahradě MŠ je vypracován vnitřní provozní řád.

Každé dva roky probíhá školení bezpečnosti práce a požární ochrany všech zaměstnanců školy, kde jsou připojeny kurzy první pomoci.

3.5 Organizace

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. V mateřské škole je zaveden denní řád, který zároveň umožňuje reagovat na potřeby dětí. Denně zařazujeme pohybové aktivity. Pedagogové se věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti mají dostatek prostoru pro volnou hru. Poměr spontánních a řízených činností v denním programu je vyvážený. Děti se mohou uchýlit do relaxačního koutku a nemusí se účastnit společných činností za dodržení společných pravidel. Dále společná pravidla uplatňujeme při rutinních činnostech (hygiena, používání WC – soukromí, stolování, převlékání, pohyb po třídě apod.) Spojování tříd je obvyklé ráno při příchodu dětí a odpoledne po odpolední svačině. Zákonní zástupci jsou seznamováni s činnostmi a děním ve třídách formou informačních nástěnek, po dohodě emailem.

Plán na další období: “zapojování zákonných zástupců dětí do činností a dění v MŠ”

3.6 Řízení mateřské školy a organizace

Mateřská škola je odloučené pracoviště Speciální základní školy, příspěvkové organizace. V čele příspěvkové organizace stojí ředitelka - statutární zástupce. Ve vedení MŠ je zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu.

Povinnosti všech pracovníků jsou přesně vymezené v popisech pracovních pozic. Ředitelka deleguje a kontroluje další úkoly na vedoucí týmu zaměstnanců. Plánování mateřské školy je funkční, opírá se o zpětné vazby a kontrolní systém. Každý měsíc se pravidelně konají rady vedení, kde plánujeme, řešíme, hodnotíme a spolupracujeme. Tato setkání jsou nezbytností. Pedagogické pracovnice vzájemně spolupracují mezi sebou. Vytváříme podmínky pro další vzdělávání a profesní růst zaměstnanců. Vytváříme příjemné ovzduší se vzájemnou tolerancí. Spolupracujeme při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů. Pedagogové jsou odborníky v oblasti předškolního vzdělávání a speciálního vzdělávání, dle potřeb dítěte a se souhlasem zákonného zástupce se obrací na specialisty (Pedagogicko psychologická poradna, Speciálně pedagogické centrum, pediatr, logoped, psychiatr apod.). Na vyžádání zákonného zástupce jsou pedagogové kompetentní poskytnout radu.

Velmi dobrou spolupráci máme se zřizovatelem a díky jeho podpoře MŠ jenom vzkvétá.

Plán na další období: “zefektivnit další vzdělávání zaměstnanců”

3.7 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogové mají odbornou pedagogickou způsobilost tj. část pedagogů má vysokoškolské vzdělání – magistr nebo střední pedagogickou školu. Asistentky pedagoga mají střední odborné vzdělání nebo kurzy asistenta pedagoga.

Plán na další období: “zabezpečit cílené a kvalitní další vzdělávání pro všechny zaměstnance”

3.8 Spoluúčast zákonných zástupců

Velmi podporujeme spolupráci s rodiči na základě partnerství, důvěry a otevřenosti.

Respektujeme soukromí rodiny.

Možnosti spolupráce:

- informační nástěnky a letáčky v šatně
- webové stránky, e mailly rodičům
- akce školy
- možnost vstupu do tříd
- besídky
- brigády
- edukačně stimulační skupiny dle zájmu rodičů
- sponzorství
- výstavy fotografií a výtvarných děl dětí
- pasování předškoláků
- přítomnost rodičů při adaptaci dítěte

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola je zřízena podle platné legislativy ve znění pozdějších předpisů. Podmínky pro vzdělávání dětí odpovídají jejich individuálním potřebám a vychází z doporučení ke vzdělávání školských poradenských zařízení, kterým se řídí plně profesionální pedagogický sbor MŠ. Jsou respektovány individuální potřeby a možnosti každého dítěte, je zajištěna komunikace a spolupráce s odborníky a zákonnými zástupci. Prioritou ve spolupráci s rodiči dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je vstřícnost, podpora, poradenství, pozitivní přístup a spolupráce, diskretnost s respektováním soukromí a práva na vlastní názor a přesvědčení. Pro děti s priznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme realizaci stanovených podpůrných opatření dle doporučení ze školského poradenského zařízení. V každé třídě je přítomný asistent pedagoga.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Podmínky pro vzdělávání musí vždy odpovídat individuálním vzdělávacím potřebám dětí. Podle současné platné legislativy je na děti nadané pohlíženo jako na děti se speciálními vzdělávacími potřebami, tzn., že k zajištění a naplnění adekvátních vzdělávacích potřeb potřebují poskytnutí podpůrných opatření.

Jsme velmi dobře vybaveni didaktickými pomůckami a vzdělávacími společenskými hrami, vzdělávacími počítačovými programy, knižními encyklopediemi, atlasy, knihami. Pro hudebně nadané děti můžeme využít např. dětské rytmické nástroje, pohybově nadané děti mohou využívat rozmanité sportovní pomůcky, náradí a náčiní, pro děti výtvarně nadané máme širokou nabídku výtvarného materiálu.

Plán na další období: “nabídnout a podpořit spolupráci zákonných zástupců s odborníky”

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dětem mladším tří let je třeba přizpůsobit denní režim. Pedagogové poskytnou těmto dětem mnohem víc emoční podpory, zohlední jejich základní fyziologické potřeby, pocit bezpečí, lásky, sounáležitosti a individuálního přístupu. Vzhledem k tomu, že děti od dvou do tří let potřebují bezpečné prostředí uspořádané dle jejich věkových specifik, MŠ je schopna zajistit všechna kritéria prostředí a vybavení. Jedná se o úpravy materiálního vybavení, bezpečné prostředí, přizpůsobení hygienických a stravovacích podmínek.

Plán na další období: “poskytnout empatii a usnadnit adaptaci na prostředí mimo rodinu”

3.12 Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka a s odlišným mateřským jazykem

Hlavní cílová skupina jsou děti s odlišným mateřským jazykem a děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka v povinném předškolním vzdělávání a s odkladem povinné školní docházky. Pokud je v daném školním roce v MŠ čtyři a více dětí s odlišným mateřským jazykem, bude zřízena skupina pro jazykovou přípravu v rozsahu jedné hodiny týdně, která bude rozdělena do více bloků, podle aktuálních individuálních potřeb dětí. Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti ředitelkou školy zařazeny i jiné děti, které mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako děti s odlišným mateřským jazykem.

Plán na další období: “nabídnout co nejefektivnější osvojení českého jazyka dětem s odlišným mateřským jazykem a dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka”

IV. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Charakteristika pracoviště

MŠ je zřízena dle platné legislativy ve znění pozdějších předpisů pro děti s postižením. MŠ je s celodenním provozem. Má kapacitu 25 dětí, které jsou rozděleny do dvou tříd podle aktuální situace. Rozdělení dětí závisí na uvážení pedagogů. V mateřské škole pracuje sešraný kolektiv pedagogických pracovníků, který nabízí všem dětem příjemné a bezpečné prostředí. Vlastními silami vylepšují interiéry tříd, pracují s novými zajímavými metodami a prostředky.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. V mateřské škole je zaveden denní řád, který zároveň umožňuje reagovat na potřeby dětí. Denně zařazujeme pohybové aktivity. Pedagogové se věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti mají dostatek prostoru pro volnou hru. Poměr spontánních a řízených činností v denním programu je vyvážený. Děti se mohou uchýlit do relaxačního koutku a nemusí se účastnit společných činností za dodržení společných pravidel. Společná pravidla uplatňujeme při rutinních činnostech (hygiena, používání WC – soukromí, stolování, převlékání, pohyb po třídě apod.)

Spojování tříd je obvyklé ráno při příchodu dětí a odpoledne po odpolední svačině. Zákonní zástupci jsou seznamováni s činnostmi a děním ve třídách formou informačních nástěnek, během třídních schůzek, při individuálních konzultacích, po dohodě emailem.

4.2 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Zápis dětí do MŠ pro následující školní rok probíhá v souladu s rozhodnutím zřizovatele v určených dnech a je oznámen vyhláškou zřizovatele. Děti mohou být do MŠ přijímány i v průběhu roku, pokud to dovoluje kapacita školy. Pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání předkládá zákonný zástupce:

- žádost zákonného zástupce o přijetí k předškolnímu vzdělávání
- doporučení školského poradenského zařízení ke vzdělávání dítěte v MŠ
- evidenční list dítěte potvrzený pediatrem a podepsaný zákonným zástupcem
- potvrzení o tom, že se dítě podrobilo stanovenému pravidelnému očkování, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci
- z povinnosti o doložení potvrzení o očkování jsou vyjmuty děti přijaté k povinnému předškolnímu vzdělávání
- ředitelka školy poskytne zákonným zástupcům podrobné informace o kritériích pro přijímání dětí do MŠ jejich zveřejněním před zápisem na webových stránkách školy, provozu MŠ a přidělí každému uchazeči registrační číslo

Po obdržení žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání a vyjádření pediatra vydá ředitelka školy do 30 dnů rozhodnutí o přijetí (nepřijetí) dítěte k předškolnímu vzdělávání a stanoví den nástupu. Rozhodnutí se oznamuje zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem na webových stránkách školy. Tato rozhodnutí jsou považována za oznámená. Proti rozhodnutí ředitelky školy se mohou zákonní zástupci ve stanovené lhůtě odvolat.

Zákonní zástupci dětí, které nastupují do MŠ, se mohou individuálně dohodnout na adaptačním programu k překonání adaptačních potíží dětí. Vždy se předem dohodnou s pedagogy na způsobu a délce své přítomnosti, pokud je to pro adaptaci dítěte přínosné. Rozdělení dětí do tříd provádí zástupkyně pro MŠ po konzultaci s ostatními pedagogy, s přihlédnutím k věku dětí a k jejich individuálním potřebám a požadavkům.

4.3 Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno ředitelce školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Povinností zákonného zástupce je zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech dle vzdělávacího obsahu Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v mateřské škole (nejedná se o zkoušku), zákonný zástupce pouze obdrží doporučení pro další postup při vzdělávání. Pokud se zákonný zástupce nedostaví s dítětem k ověření ve stanoveném nebo náhradním termínu, bude dítěti individuální vzdělávání ukončeno. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

4.4 Distanční výuka

Dle platné legislativy ve znění pozdějších předpisů jsou stanovena pravidla pro distanční vzdělávání v některých mimořádných situacích uzavření škol či zákazu přítomnosti dětí ve škole. Distanční výuka bude realizována pro žáky s povinným předškolním vzděláváním a pro děti s odkladem povinné školní docházky. Zadávané aktivity budou individualizovány tak, aby cíleně rozvíjeli potřebné dovednosti a znalosti u každého žáka zvlášť. Časové vymezení distanční výuky bude domluveno individuálně, podle možností a technických možností rodiny. Distanční vzdělávání bude probíhat v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a Školním vzdělávacím programem. Distanční výuky jsou žáci, charakterizováni v tomto bodě, povinni se účastnit. Podrobněji viz. Školní řád.

4.5 Činnosti ve třídách

Rozdělení dětí ve dvou třídách závisí na uvážení pedagogů a na aktuální situaci. Činnost je zaměřena zejména na adaptaci dětí v prostředí mimo rodinu, na rozvoj sebeobslužných činností, osvojení základních komunikačních a pracovních dovedností, osvojení společných pravidel při pobytu v MŠ. Činnost předškolních dětí a dětí s odkladem povinné školní docházky je zaměřena na rozvoj předškolních dovedností, rozvoj všeobecných znalostí, na přípravu úspěšného vstupu do základní školy.

Provozní doba MŠ je od 6:30 do 16:00 hodin. Ráno se děti zpravidla scházejí v jedné třídě MŠ a po této době se děti rozcházejí do svých tříd. Po odpolední svačině se opět děti soustřeďují do jedné třídy se závěrečným provozem.

Během dne v MŠ probíhají činnosti jak spontánní tak řízené, a to úměrně věku a okolnostem. Učení probíhá hravou formou a prožitkem, vlastní zkušeností nenásilnou formou. V době odpočinku děti obvykle vyslechnou pohádku a dále usínají či relaxují. Děti s nižší potřebou spánku mají k dispozici náhradní aktivity. Každá třída má daná pravidla, která je třeba dodržovat, aby nedocházelo k rušení ostatních dětí. Každá třída si sestavuje vlastní třídní plán, vycházející ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Bohatá nabídka

vzdělávacích aktivit během dne maximálně rozvíjí individuální potřeby jednotlivých dětí. Obvykle nabízené činnosti jsou:

- aerobní, relaxační, dynamická cvičení
- vzdělávání v oblasti počítače a informační technologie (ICT)
- výlety
- divadelní představení
- muzikoterapie
- snoozeling
- kreativní dílničky
- aktivity zaměřené na ochranu životního prostředí
- preventivní vzdělávací programy
- preventivní screening zraku
- dentální hygiena
- oslavy
- lidové zvyky
- společné akce se Základní školou
- turistické celodenní výlety

Všechny tyto aktivity jsou dostupné všem dětem bez rozdílu věku, pohlaví, etnika, handicapu, náboženství.

4.6 Jak to u nás obvykle chodí:

- ráno scházení dětí, ranní hra dle volby a přání dětí, didakticky zacílené činnosti řízené i spontánní, učení ve skupinkách i individuálně, jazykové chvílky, smyslové hry, ranní cvičení, komunitní kruh, hygiena, přesnídávka
- pobyt venku
- příprava na oběd
- spánek a odpočinek dětí, individuální péče, klidné aktivity pro děti s nižší potřebou spánku
- odpolední svačina, spontánní aktivity dle zájmu dětí, pokračování didakticky cílených činností, v letním období pobyt dětí na školní zahradě, postupný odchod z MŠ

V. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Vzdělávací cíle a záměry:

Předškolní vzdělávání je podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání součástí vzdělávacího systému České republiky. Je určeno pro děti od tří let do zahájení povinné školní docházky a je realizováno v mateřských školách.

Předložený Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání byl vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání ve znění pozdějších předpisů s ohledem na děti se zdravotním postižením.

Mezi hlavní úkoly a cíle vzdělávání těchto dětí patří osvojení základních klíčových kompetencí a tím také získání předpokladů pro jejich celoživotní vzdělávání, které jim umožní se snáze a spolehlivěji uplatnit v jejich osobním a pracovním životě. Poskytování předškolního vzdělávání je veřejnou službou.

Tento školní vzdělávací program je určen pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a je zapotřebí využívat speciálně pedagogických vzdělávacích metod. Je možné rozsah a intenzitu poskytované školské služby konzultovat se školskými poradenskými zařízeními. Do výchovně vzdělávacích činností ve všech oblastech a podle individuálních potřeb zařazujeme alternativní a augmentativní komunikaci (AAK), obrázkový komunikační systém, piktogramy, rehabilitační cvičení, logopedickou podporu apod.

Školní vzdělávací program je utvářen v souladu s obecnými normami a nároky, jeho jednotlivé složky budou průběžně doplňovány s ohledem na vývojové, speciální potřeby a možnosti dětí. Naším hlavním záměrem je umožňovat dětem získávat základní životní zkušenosti v přirozeném bezpečném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy, vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů. Dále chceme rozvíjet a podporovat samostatnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dětí.

5.2 Cíle vzdělávání:

5.2.1 Rozvíjení rozumových schopností

- rozvíjení slovní zásoby
- poskytování dobrého vzoru dětem
- odstraňování nevhodných výrazů
- učení naslouchat a soustředit se
- podněcování k dotazům
- umění vhodnou formou říci ne
- srozumitelné vyjádření svého přání, citů, postojů, požadavků, názorů
- zvyšování úrovně verbálního projevu
- vedení dětí k základní orientaci v prostoru a čase, základním matematickým úkonům

5.2.2 Rozvíjení estetického cítění

- spojování řeči s rytmem a pohybem
- využívání jednoduchého hudebního doprovodu
- vedení dětí k péči o životní prostředí
- seznamování se s pohádkou, rozlišování dobrého a špatného
- podněcování k improvizaci a dramatizaci
- vedení dětí ke zvědavosti prostřednictvím encyklopedií, časopisů, obrázkových knih

5.2.3 Rozvíjení pracovních dovedností

- vedení dětí k sebeobsluze, snaze o estetický vzhled
- vedení ke smyslu pro pořádek
- učení kultury stolování
- podporování fantazie
- zařazení hry s různými i netradičními materiály
- učení uchopení nůžek a tužky
- seznamování a podněcování ke konstruktivním dovednostem

5.2.4 Rozvíjení tělesné zdatnosti

- dbání na správné držení těla
- zařazování pravidelných tělovýchovných chviliek
- postupné zvládání přirozených cvičení
- hry proti agresivitě dětí
- zařazování psychorelaxačních prvků
- využívání pobytu venku s nejrůznějšími pomůckami

5.2.5 Podněcování emotivní a etické složky osobnosti

- vycházení z citových potřeb dítěte
- vzbuzování vhodným a vlídným jednáním kladných vlastností a potlačování záporných
- motivování pochvalou, povzbuzením, pohlazením, projevením zájmu
- pěstování tolerance, náklonnosti, vstřícnosti
- trénování snášenlivosti, zvědavosti, čínorodosti v souladu se sociálním cítěním

5.2.6 Předměty speciálně pedagogické péče

Dětem se speciálně vzdělávacími potřebami v naší MŠ poskytuje pravidelnou logopedickou péči externí logoped. Pečuje o děti s vadami řeči a s narušenou komunikační schopností. Součástí vzdělávání jsou pravidelné logochvilky, každodenní krátké chvilky na uvolnění a rozcvičení mluvidel a rozvoj komunikace.

Součástí speciálně pedagogické péče je:

- diagnostika, tvorba individuálních vzdělávacích plánů
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními
- intenzivní příprava dětí před vstupem do základních škol
- speciální programy a terapie (muzikoterapie, snoozeling, ergoterapie, grafomotorika)
- individuální přístup k potřebám dětí
- rozvoj alternativní a augmentativní komunikace
- strukturovaná a vizualizovaná výuka pro děti s poruchou autistického spektra
- výroba speciálních pomůcek

Všechny předměty speciálně pedagogického vzdělávání jsou aplikovány a využívány dle individuálních potřeb dětí. V každé třídě je přítomný asistent pedagoga.

VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah vychází z přirozenosti vývoje dítěte, integrované bloky jsme rozpracovali podle svých podmínek, specifik, zaměření a možností tak, aby zahrnovaly všech pět oblastí předškolního vzdělávání (viz Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání), tyto oblasti prolínají a odráží se v edukaci všemi směry. V třídních vzdělávacích plánech si učitelky rozpracují témata s časovým horizontem dle specifik tříd. Podle analýzy tříd a individuálních potřeb dětí zvolí učitelky potřebné cíle, metody, prostředky a formy vzdělávání. Integrované bloky se prolínají a reagují na aktuální situace a potřeby dětí. Učitelky témata volí a plánují dle období či situace, ve které je lze realizovat.

Pomocí našeho Školního vzdělávacího programu směřujeme ke klíčovým kompetencím:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnostní a občanské

Integrované bloky:

- 6.1.1 Podzim
- 6.1.2 Zima
- 6.1.3 Jaro
- 6.1.4 Léto
- 6.1.5 Svátky

6.1.1 Podzim

Dílčí vzdělávací cíle (co u dítěte podporujeme):

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétního názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Klíčové kompetence:

- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch ale také za snahu
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů v vzájemné souvislosti mezi nimi)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Vzdělávací nabídka (co dítěti nabízíme):

- nácvik a rozvoj sebeobsluhy
- vycházky do okolí, pozorování přírody
- seznamování s pravidly, jejich dodržování, podílení se na jejich tvorbě
- básnička s podzimní tematikou
- zkoumání chutí a vůní ovoce a zeleniny
- překážková dráha na zahradě
- pantomima nálady (radost, smutek, vztek...)
- pohádka o tom, jak zvládat strach, smutek
- pojmenování členů rodiny
- znalost svého jména, značky
- znalost jmen ostatních dětí, značky
- znaky podzimu
- podzimní tvoření
- práce s přírodninami
- kde bydlím?
- přiřazování barev, tvarů
- denní režim, alternativní a augmentativní komunikace
- písničky s podzimní tematikou, rytmizace
- ovoce, zelenina – ranní kruh
- oblékání

6.1.2 Zima

Dílčí vzdělávací cíle (co u dítěte podporujeme):

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Klíčové kompetence:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- koordinovat lokomoci a další polohy těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- sledovat očima zleva doprava
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- spolupracovat s ostatními
- chápat, všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Vzdělávací nabídka (co dítěti nabízíme):

- zdobení školky – zima
- vycházka – zimní příroda
- báseň se zimní tematikou
- zimní oblékání
- krmení zvířat, výroba krmítek
- pečení perníčků, sebeobsluha při stolování
- zpívání písní se zimní tematikou, koledy, hudební nástroje
- pokusy se sněhem
- pohyby různých částí vlastního těla
- návštěva jiné třídy (mateřská škola, základní škola)
- pokusy s barvami
- práce s přírodninami, tvorba
- jazykolamy, artikulační cvičení
- pokusy se sněhem, ledem, barvou
- výlet do lesa
- výtvarné vyjádření nálady, pocitu
- grafomotorická cvičení
- krmení zvířat v lese
- hry na prostorové pojmy
- dechová cvičení
- rozvoj jemné motoriky (manipulace s drobnými předměty)

6.1.3 Jaro

Dílčí vzdělávací cíle (co u dítěte podporujeme):

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání relativní citové samostatnosti
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Klíčové kompetence:

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, o drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zachovávat správné držení těla
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova

- poznat napsané své jméno
- rozhodovat o svých činnostech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- utvořit jednoduchý rým
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- chovat se zdvořile, přistupovat k jiným lidem, dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před tím a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Vzdělávací nabídka (co dítěti nabízíme):

- ranní cvičení
- ranní kruh
- hra na .....
- návštěva kulturního zařízení
- pozorování přírody
- tematické hudební aktivity
- tematická grafomotorická cvičení
- hodnocení sebe a druhých
- pravidla silničního provozu
- dopravní značky
- rozvoj komunikačních dovedností
- spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- chování a emoce
- péče o zdraví
- hry na hřišti
- oblékání
- ovoce, zelenina
- třídění odpadu
- květiny – poznávání, vývoj, sázení

6.1.4 Léto

Dílčí vzdělávací cíle (co u dítěte podporujeme):

- poznávání jiných kultur
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Klíčové kompetence:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných i matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situaci a využívá je v dalších situacích
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- ví, že lidé se dorozumívají jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní jejich odlišnostem a jedinečností
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- zorganizovat hru
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhým, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Vzdělávací nabídka (co dítěti nabízíme):

- řečová výchova
- rozvoj a vzdělávání všech smyslů
- rozumová výchova
- oblékání
- vycházky do lesa
- ranní kruh
- výtvarné aktivity
- cvičení s nápodobou pohybu, samostatné vedení rozcvičky
- práce s knihou, obrázky
- dramatizace pohádek
- kde a jak žijí zvířátka
- pokusy s vodou, sluncem
- jak se co jmenuje, nazývá a řekne
- péče o rostliny
- sluchové, hmatové, chuťové, čichové hádanky a zkoumání
- pantomima, opakuje předváděný pohyb
- jak se bezpečně chovat v létě! Ochrana zdraví, pojmenování předmětů, prevence úrazů
- rozdíl oblečení zima x léto
- vyprávění plánů na léto
- grafomotorická cvičení
- pozorování života v trávě

6.1.5 Svátky

Dílčí vzdělávací cíle (co u dítěte podporujeme):

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Klíčové kompetence:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a dalším učení
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo jeho zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet, chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- domluvit se slovy, gesty, improvizovat
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků nálad druhých
- pochopit, že každý má ve společenství (rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivých okolnostem doma i v mateřské škole
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý; jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektování jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Vzdělávací nabídka (co dítěti nabízíme):

- tematická písnička
- tematická básnička
- tematické výtvarné aktivity
- práce s textem, dětská kniha
- pravidla slušného chování
- řečová výchova
- charakteristické znaky jednotlivých svátků
- rozvoj pohybových dovedností
- vycházka „Vánoční Kladno“
- ranní kruh – znaky svátků
- interaktivní tabule
- oslavy svátků a narozenin dětí
- výroba dárků (mamince...)
- nácvik besídky pro rodiče
- vyprávění vlastních prožitků
- výzdoba MŠ
- návštěva rodičů v MŠ
- jak se chováme na návštěvě
- výtvarné, pohybové, hudební vyjádření zážitků a pocitů z oslav svátků
- jak se slaví různé svátky v různých rodinách, kulturách...

VII. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Oblasti autoevaluace	prostředky autoevaluace	Časový plán	Odpovědnost učitelů
Plnění cílů ŠVP	TVP	čtvrtletně	ředitelka, ved. pracoviště
	hospitace	2x ročně	zást. ředitelky
	rada vedení	1x měsíčně	ředitelka
Způsob zpracování a realizace obsahu vzděl.	TVP	1x měsíčně	ved. Pracoviště, pedagogové
	třídní knihy	1x týdně	ved. Pracoviště, pedagogové
	fotodokumentace	dle měs. plánu	ved. Pracoviště, pedagogové
Práce učitelů	TVP	1x týdně	pedagogové
	hodnocení dětí	2x ročně	pedagogové
	hospitace	2x ročně	pedagogové
	pedagogická diagnostika	2x ročně	pedagogové
Výsledky vzdělávání	dotazník	1x ročně	pedagogové
	plán podpory a hodnocení	2x ročně	pedagogové
	práce dětí	1x týdně	pedagogové
	pracovní listy	2x týdně	pedagogové
	fotodokumentace	dle měs. plánu	pedagogové
Kvalita podmínek vzdělávání	inventarizace, kontrola vybavení	1x ročně	ředitelka

Styl a metody práce využívané ve třídách naší mateřské školy:

- edukace je uskutečňována ve všech činnostech a situacích dne
- všechny činnosti jsou vyvážené v poměru spontánních a řízených aktivit
- ve třídách je preferována individuální práce s dítětem
- záměrné i spontánní učení, je zakládáno na aktivní účasti dítěte
- preferováno je prožitkové učení se zapojením všech smyslů
- poskytovány jsou speciálně pedagogické činnosti
- práce s dětmi probíhá individuálně i frontálně
- komunikační kruh je využíván ke sdělování dojmů, pocitů, přání pro celou skupinku dětí, k rozboru konfliktů či problémového chování
- při všech činnostech jsou respektovány individuální zvláštnosti, potřeby, momentální indispozice, psychický stav dítěte
- mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání mimo jiné patří standardní aktivity jako společné akce dětí a rodičů, výlety, návštěva divadla apod.
- k dětem je přistupováno s empatií, citlivě, bez nadřazenosti a se snahou vžít se do pocitů dítěte, komunikovat na jeho úrovni
- důležitá je důslednost a jednotnost ve výchovném působení MŠ a rodiny

V návaznosti na Školní vzdělávací program zpracovávají pedagogové v každé třídě Třídní vzdělávací program (TVP) který se aplikuje dle možností a příležitostí.

Dbáme na to, aby hodnocení nebylo zaměřeno na srovnávání dětí, ale soustředilo se výhradně na individuální pokroky každého z nich a sloužilo tak k tomu, aby pedagog zajistil jejich optimální výchovu a vzdělávání. Pokud při hodnocení dítěte pedagog zjistí určitou nerovnoměrnost v některé z oblastí dětského vývoje, je třeba, aby vytvořila závěr a plán rozvoje konkrétní nerovnoměrnosti.

VIII.ZÁVĚR

Cílem výchovy a vzdělávání v naší mateřské škole je především spokojené dítě. Školní vzdělávací program je pro nás východiskem pro naplňování našich cílů. Zákonným zástupcům tento Školní vzdělávací program poskytuje přehled o naší odborné práci s dítětem. Usilujeme o maximální důvěru a partnerskou spolupráci mezi pracovníky MŠ a zákonnými zástupci.

Použitá literatura:

BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDOVÁ, V., *Diagnostika dítěte předškolního věku* Praha: Edika 2015

ČADILOVÁ, V., ŽAMACHOVÁ, Z., a kol., *Edukačně hodnotící profil dítěte s poruchou autistického spektra* Praha: Pasparta 2015

ČADILOVÁ, V., ŽAMACHOVÁ, Z., *Sebeobslužné a praktické dovednosti* Praha: APLA 2010

Metodika pro diagnostiku a práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a sociálně znevýhodněnými dětmi v mateřské škole, MŠMT: 2013

Rámcový vzdělávací program pro PV, Praha: úplné znění k 1.9.2021

ŠKALOUDOVÁ, D., *Rohlík, auto, dům-rozvoj řeči dítěte s narušenou komunikační schopností* Praha: Portál 2018